

A Fővárosi Ítéltábla a jogtanácsos által képviselt felperesnek jogtanácsos által képviselt alperes ellen ajánlás hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. május 26. napján kelt 35.P.21.049/2015/3. számú végzése ellen, a felperes részéről 4. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyalás mellőzésével - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperes A-PBT-A-70/2013. számú ajánlását hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy a felperes részére 15 napon belül fizessen meg 114.000 (száztizennégyezer) forint együttes első és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és a fogyasztó mint biztosított között 2007. november 27-én Platinum II. befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződés jött létre, mellyel egyidejűleg a biztosított 20.000.000 forint rendkívüli biztosítási díjat is megfizetett a felperes részére, melyet a felperes - a biztosított nyilatkozata alapján - 2007. november 28. napján kínai eszközalapba fektetett és azt kötvényszám alatt rögzítette. A felperes 2008. december 22. napján arról értesítette a biztosítottat, hogy rögzítési hiba miatt az eddigi rendkívüli befizetését újra rögzítette kötvényszámon 2008. december 15-ei befektetési dátummal. A felperes a korábbi kötvényszámon és az új kötvényszámon is más-más darabszámú befektetési egységet tüntetett fel. A biztosított 2012. április 16-án kérte ezen befektetési egységek visszavásárlását, azonban a felperes nem a számú kötvény vonatkozásában 2011. december 15. napján kelt értesítő levélben megjelölt befektetési egységek, hanem a korábbi azonosító szám alatt nyilvántartott befektetési egységek számával számolt, így a biztosított részére 16.006.653 forintot és 138.140 forint késedelmi kamatot fizetett meg. A biztosított az alperesnél indult eljárásban kérte, hogy a felperes a számon nyilvántartott kötvény alapján számoljon el

vele.

Az alperes az A-PBT-A-70/2013. számú ajánlásában felhívta a felperest, hogy az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül a biztosított 2012. április 16. napján a számú nyilvántartott rendkívüli befizetés kapcsán a megfizetett összeget meghaladóan további 13.020.347 forintot fizessen meg a biztosítottnak, felhívta továbbá a felperest, hogy a kifizetésről a biztosítottat írásban értesítse. Ajánlása indokolásában rámutatott arra, hogy a felperes a 2008. december 22. napján kelt levelében a 20.000.000 forint rendkívüli befizetés átváltásáról intézkedett és e körben - a Ptk. 567. § (1) bekezdésére utalva - a szerződés tartalmát a biztosított javára módosította, mely módosító nyilatkozatot a biztosított ráutaló magatartásával elfogadta, azt nem kifogásolta. Kiemelte, hogy a 2008. december 15-ei szerződésmódosítás adminisztrációs hibának nem tekinthető, ugyanis a felperes a korábbi rendkívüli befizetést fektette be, nem pedig a befektetési egységek darabszámát könyvelte át. A felperes az újonnan meghatározott befektetést és a befektetési egységek darabszámát tartotta nyilván 2008. december 15. napjától 2012. április 16. napjáig.

A felperes keresetében az ajánlás hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az alperes a felperesi igény elbírálására hatáskörrel nem rendelkezett. Előadta, hogy 2008 decemberében a perbeli szerződést nem módosította. Megítélése szerint az ajánlásból nem állapítható meg, hogy miért az abban írt összeg megfizetésére hívja fel őt az alperes, szerinte szakértő bevezetése lett volna indokolt, azonban erre az alperesi eljárásban lehetőség nincs, így az eljárást az alperesnek meg kellett volna szüntetnie.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 116. § (4) bekezdésén keresztül alkalmazandó a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. (Psztv.) 78. § (1) bekezdése alapján a jelen jogvita elbírálására hatáskörrel bírt. Megítélése szerint a 2008. december 22-ei felperesi tájékoztató levél alapján a szerződés módosítása megtörtént közte a biztosított között. Az összecszerűség tekintetében pedig speciális szakértelemre nem volt szükség, azt az egyenlegközlők elszámolása alapján határozta meg.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes a Psztv. 4. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott szervezet, így a Psztv. 78. § (1) bekezdésére is figyelemmel a biztosított és a felperes közötti jogvita elbírálására az alperes hatáskörrel rendelkezett. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes 2008. december 22. napján kelt levele szerződésmódosítás, melyet a biztosított elfogadott, ugyanis az ellen nem tiltakozott, tehát az a felek tényleges akaratát fejezte ki. A felperesi eljárás a kérelmezőt hátrányosabb helyzetbe nem hozta, így a módosítás a Ptk. 567. § (1) bekezdése értelmében megengedett volt. A felperes három éven keresztül ezen módosításnak megfelelően közölte a befektetési egységek számát a biztosítottal, mely közlések is a szerződésmódosítás tényét támasztották alá. A felperes 2008. decemberi eljárását az elsőfokú bíróság nem tekintette adminisztratív hibának, ugyanis az az újrarögzítést és az új befektetés dátumát jelölte meg. A befektetés új kötvényszámot is kapott, így új befektetési egységsszám került megállapításra, így az alperesi ajánlásban foglaltak a szerződésmódosítással kapcsolatban a jogszabálynak megfeleltek. A vita tárgyát nem az egy befektetési egységre jutó érték meghatározása jelentette, hanem a kérelmezőt megillető befektetési egységek száma, ezért az egyenlegközlő alapján megállapítható volt az egy befektetési egység értéke, tehát matematikai művelettel külön szakértelem nélkül meghatározható volt a felperes által fizetendő összeg; az eljárás megszüntetése nem volt indokolt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását a kereseti kérelemével egyező döntés meghozatalát kérte. Álláspontja szerint figyelemmel a Ptk. 216-217. §-ában foglalt rendelkezésekre, a biztosítási szerződés ráutaló magatartással érvényesen nem módosítható, az ilyen szerződésmódosítás a Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján semmis. Jelen esetben az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a Ptk. 567. § (1) bekezdésére is. A jogszabályok értelmében pedig a biztosítási szerződés módosítására csak a felek közös megegyezésével, írásban kerülhet sor az általuk egyértelműen, kétséget kizáróan kifejezett egybehangzó akarat szerint. Nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a 2008. december 22-én kelt tájékoztató levél szerződés módosítására irányuló akaratnyilatkozatot tartalmazott volna. Ezen levél tartalma szerint a felperes a rendkívüli befizetést rögzítési hiba miatt 2008. decemberében újra rögzítette. Kiemelte, hogy a biztosított nem teljesített olyan további rendkívüli befizetést, amely a meglévő befektetési egységek darabszámát a szerződési feltételek IV.82. pontjában foglaltak alapján gyarapította volna. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdése szerint indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ugyanis az elsőfokú bíróság rendelkezésére álltak az alperesi eljárásban csatolt általános szerződési feltételek, a PSZÁF H-FK-II-B-149/2013. számú határozata és a 2012. június 27. napján kelt felperesi levél, mely tartalmazza a helyes és téves értékekkel történő elszámolás részletit is. E tekintetben azonban az elsőfokú bíróság ítélete indokolást nem tartalmaz. Kiemelte, hogy a PSZÁF olyan fogyasztóvédelmi eljárás keretében vizsgálta a jelen ügyben is szereplő tényállást, megállapította, hogy a biztosított 2007. november 28-án történt eseti befizetését a biztosító adminisztratív hiba miatt 2008. decemberében ismételt rögzítette számon, így a rendelkezésre álló dokumentumok alapján a PSZÁF azt állapította meg, hogy adminisztratív hibát vétett, amikor a 2008. decemberi ismételt rögzítés során 14.853.487,17 darab helyett 26.960.783,80 darab befektetési egységet tüntetett fel. Egy adminisztratív tévedés pedig nem minősíthető szerződésmódosításra irányuló akaratnyilatkozatnak. Ezen nyilatkozat a károsodáshoz vezetett volna. Tévesnek tartotta azt az alperesi álláspontot is, hogy az éves tájékoztató levelek tartozáselismerésnek minősülnek, ugyanis azok automatikusan az állománykezelő rendszerben a tévesen rögzített adatok alapján készültek el évről-évre. A tájékoztató levelekkel a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (Bit.) 166. §-ában előírt tájékoztatási kötelezettségének tett eleget, azok a Ptk. 242. §-ában foglaltaknak nem felelnek meg.

Utalt arra is, hogy a befektetési egységek értéke állandón változik, így kiszámításuk nem egyszerű matematikai művelet, a jelen esetben pedig a biztosítási szerződés befektetési értékének alakulását folyamatában kell vizsgálni. Szakértői kompetenciába tartozó kérdés a rendelkezésre bocsátott elszámolások, kimutatások számszaki ellenőrzése, így a jogvita tárgyában szakértő bevonása nélkül nem lehetett volna megalapozottan állást foglalni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint amennyiben a biztosítási szerződés módosítása nem történt volna meg, úgy annak jelenleg is az eredeti kötvényszámon, az eredetileg rögzített adatokkal kellene szerepelnie. Az értesítések között nem csupán a darabszám tér el, hanem a befektetés időpontja, valamint a kötvény száma is. Kiemelte, hogy ráutaló magatartással is létrejöhet szerződésmódosítás. Nem kizárt, hogy a felperes saját nyilvántartási rendszere alkalmazásával módosította a szerződés adatait és a módosított adatokról tájékoztatta a kérelmezőt.

A PSZÁF H-FK-II-B-149/2013. számú határozata meghozatala során az Fttv. rendelkezéseinek megsértését, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat folytatását vizsgálta. A PSZÁF-nak a megtévesztő kereskedelmi gyakorlat megvalósítását meg kellett állapítania, azonban a szervezet hatásköre nem terjed ki a helyes elszámolás vizsgálatára. Sem őt, sem a bíróságot nem kötötte a közigazgatási hatóság által megállapított tényállás. Tévesnek tartotta azt az álláspontot, miszerint a 33/2002. (XI. 16.) PM rendelet 2. § (1) bekezdésében írt éves tájékoztatási kötelezettség teljesítése a

Ptk. 242. §-ába foglalt egyoldalú címzett írásbeli jognyilatkozatnak, tartozáselismerő nyilatkozatnak minősül. Ellenkező esetben a tájékoztatási kötelezettség öncélú lenne, továbbá pontatlan, nem valódi adatokat a biztosító jogkövetkezmény nélkül közölhetne. Továbbra is hangsúlyozta, hogy a felek között az árfolyam kérdésében vita nem volt, szakértő bevezetésére nem volt szükség.

A fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alkalmazásával tárgyalás mellőzésével bírálta el.

A felperes az alperesi eljárásban azt állította, hogy adminisztrációs hibát követett el: az átkönyvelés előtt 14.853.487,17 darab volt a befektetési egységek lekönyvelt darabszáma, míg 2008. december 15. napján az átkönyvelt befektetési egységek darabszámaként 26.960.783,80 darab került tévesen feltüntetésre, amely a 20.000.000 forint akkori árfolyama szerinti átszámítása volt, és nem a lekönyvelt 14.853.487,17 darabszám akkori árfolyam szerinti értékének továbbvitele. A tévesen számított befektetési egységek darabszáma pedig már automatikusan továbbvitelre került a rendszerben a visszavásárlási szándék megküldéséig.

Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra az álláspontra, hogy a felperes 2008. december 22. napján kelt tájékoztató levele szerződésmódosításnak tekintendő. Ezen levelében a felperes arról tájékoztatta a biztosítottat, hogy rögzítési hiba miatt a korábbi kötvényszámon nyilvántartott rendkívüli befizetését 2008. decemberében újrarögzítették kötvényszámon. Helyesen hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy a Ptk. 217. § (1) bekezdése, az 537. § (1) bekezdése és a 240. § (1) bekezdése együttes értelmében a biztosítási szerződés megkötése, így annak módosítása kizárólag írásban történhet. A felperes tájékoztató levele sem tartalmában, sem alakiségében nem felelt meg a jogszabályi feltételeknek, különös tekintettel arra, hogy az konkrét adatokat nem tartalmaz, és erre az alperes írásbeli nyilatkozatot nem tett. Az a tény sem támasztja alá a szerződésmódosítást, hogy a felperes éveken keresztül az új rögzítésnek megfelelően közölte a befektetési egységek számát a biztosítóval.

Amennyiben a bíróság a felperes által kiállított egyenlegértékesítőt a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerő nyilatkozatnak tekinti, az elismerő felperest terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn. A PSzÁF H-FK-II-B-149/2013. számú határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes adminisztratív hiba miatt 2008. decemberében ismételten rögzítette a fogyasztó 2007. november 28-án történt eseti befizetését, melynek következtében a befektetési egységek darabszáma a fogyasztó javára megváltozott. A határozatban megállapított tényállás kizárólag a felperes előadása alapján került rögzítésre, így az a jelen ügy alapját nem képezheti. A felperes az alperesi eljárásban részletes kimutatást nyújtott be arról, hogy a fogyasztó által befizetett 20.000.000 forint elszámolása hogyan történt a 2007. november 28-ai, illetve a 2008. decemberi átszámítás során és kimunkálta az általa helyesnek tartott elszámolás részleteit is. Mindezek ismeretében a biztosított a kérelmében foglaltakat továbbra is fenntartotta, állítása igazolására bizonyítékot nem csatolt.

A rendelkezésre álló adatok alapján minden kétséget kizáró módon nem állapítható meg, hogy a felperes 2008. decemberében valóban tévesen rögzítette-e a fogyasztó 2007. november 28-án átszámított befizetését, ugyanis a 2008. december 22-ei levelében arról tájékoztatta a fogyasztót, hogy a korábbi rögzítési hiba miatt a rendkívüli befizetése 2008. decemberében újra rögzítésre került. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jogvita elbírálása szakértő bevonása nélkül nem

lehetséges, ezért az alperesnek a Psztv. 93. § (3) bekezdés c) pontja alapján az eljárást meg kellett volna szüntetnie. Így a Fővárosi Ítéltábla az alperes ajánlását a Psztv. 97. § (3) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, mivel az nem felelt meg a törvény rendelkezéseinek.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. A felperes jogi képviselője munkadíját a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és (5) bekezdése alkalmazásával állapította meg, mely tartalmazza a felperes korábbi másodfokú eljárásban megállapított költségét is. Az alperes köteles a felperes által lerótt kereseti és fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is. A felperes a jelen fellebbezésén tévesen lerótt 48.000 forint fellebbezési illetéket [Itv. 51. § (1) bekezdése] az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján az illetékes adóügyi hatóságtól visszaigényelheti.

Budapest, 2015. december 10.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó
bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző